

Redakcja czasopisma Tematy z Szewskiej zaprasza do zgłaszania artykułów do tomu, poświęconego problematyce ER(R)OTYZMU.

Jednym z najważniejszych zadań stojących przed aktualną humanistyką jest ponowne postawienie pytań o człowieka osobistego i znaczenia jego intymności. Wszelkie pytania związane z indywidualnym, wydzielonym z obszaru polis, prywatnym bytowaniem jednostki zostały przesłonięte przez naglące kwestie filozofii politycznej, która na długi czas znalazła się w centrum refleksji humanistycznej. W rezultacie sprawy pozornie odsyłające do intymności, takie jak ciało, rozpatruje się najczęściej przez pryzmat ideologicznie zorientowany, np. w wielu nurtach feminizmu czy w świetle kategorii biopolitycznych. Poza te paradygmaty coraz trudniej jest wyjść w miarę, jak polityczne wzorce myślenia zrastają się z myśleniem w ogóle. Coraz trudniej sformułować niepolityczną teorię prywatności.

Tym bardziej naglące staje się więc zapotrzebowanie na głosy postulujące odwrócenie uwagi od spraw polis i powrót do problemów indywidualnego życia, swoistą de-biopolityzację ciała, ponowną eksplorację zaniedbanych sfer intymnych. W kierunku tego ukrytego wymiaru jednostkowego życia zmierzają takie propozycje, jak oikologia Tadeusza Sławka i jego współpracowników, pomyślana jako swoista teoria domowości, czy też pytanie o sens indywidualnego błędzenia streszczone w figurze Errosa Agaty Bielik-Robson, wynikające z namysłu nad sposobami stawiania problemu życia wobec wieczności i śmierci.

Chcemy (ponownie) zastanowić się, co może się pomieścić w osobistym wymiarze życia, który nowoczesność relegowała na strychy i piwnice domostwa człowieka, używając w tym celu jednej z najbardziej paradoksalnych, a zarazem perfidnych broni, a mianowicie ustanawiając, jak konstatawał Foucault w Historii seksualności, obowiązek wyjawienia i dyskursywizacji. Za jej pośrednictwem doszło do odarcia intymności z prawa do sekretu i milczenia, a zarazem uprawniono polis do wkroczenia w oikos. Te niekorzystne uwarunkowania późnej nowoczesności domagają się przemyślenia i uleczenia.

Proces spustoszenia intymności ustanawia czasy Erosa pozbawionego domu, skazanego na banicję i błędzenie. Warto też zauważyć, że towarzyszy mu bezdomny Thanatos, jako że nowoczesność wyгнаła z przestrzeni domowej również śmierć, odbierając człowiekowi intymność w spotkaniu z własnym kresem. Nawiązując do refleksji Sloterdijka, można więc przypuszczać, że to wszystko stawia pod znakiem zapytania coraz więcej obszarów wewnętrznosci, wytrącając człowieka z kolejnych mikrosfer, w jakich dawniej się urzeczywistniał.

Ponowne podjęcie namysłu nad erotyzmem otwiera także perspektywy przełamania odziedziczonych po nowoczesności kategorii ekonomicznych, stojących pod znakiem produktywności i wydajności. To, co erotyczne jest bowiem nieproduktywną zwłoką, wyłamaniem się z cyklu frenetycznej produkcji i konsumpcji. Warto pokusić się o przypomnienie i ponowne rozpatrzenie dawniejszych inspiracji europejskich, na gruncie polskim dotąd nie przyswojonych i nie przemyślanych, gdyż ich czas przypadł wówczas, gdy wymogi historycznej transformacji wymuszały skupienie uwagi właśnie na sprawach polis. Proponujemy więc niewczesny, a jednak aktualny powrót do Bataille'a, Marcuse'a z pracy Eros i cywilizacja, Barthesa z Fragmentów dyskursu miłosnego, Luhmanna z Semantyki miłości, późnego Foucaulta jako teoretyka „troski o siebie” czy Baudrillarda z eseju o uwodzeniu. Nie zapominając jednocześnie o nowszych próbach rekonstrukcji tego pola refleksji, choćby przez Alain'a Badiou wcielającego się w postać „zakochanego filozofa”, którą Nietzsche uznałby za komiczną.

Zapraszamy do nadsyłania propozycji artykułów i szkiców odnoszących się do zarysowanej problematyki, stanowiących zarówno głosy polemiczne, diagnozy aktualnego stanu bezdomnej i zbłąkanej intymności, jak i pozytywne propozycje budowy nowej humanistyki obierającej za przedmiot refleksji człowieka osobistego i jego zreprivatyzowaną cielesność.

Redaktorką tematyczną tomu jest dr hab. Ewa Łukaszyk, wykładowca na Wydziale „Artes Liberales” Uniwersytetu Warszawskiego.

Realizacje prosimy przysyłać na adres redakcji: redakcja@tematyzszewskiej.pl.
Artykuły przyjmujemy do 30 listopada 2014 roku.